

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

17.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

cum interrogatur à Judice, titubatione, trepidatione aut turbatione? Respondeo solam variationem & incōstantiam in respondendo ad interrogata non sufficere ad torturam ex probabiliori DD. sententia. Idemq; esse de titubatiōe, turbatione, aut cordis trepidatione tenet *Clar. supra n. 39.* quia multi adeò sunt natura timidi, ut statim ad præsentiā Judicis turbari soleant: & nesciant quid dicant, cū tamen sint innocentes. Num res furto sublata & reperta penes aliquem, sint indicium sufficiens ad torturam, nisi doceat à quo acceperit? Sic est teste *Clar. ex comm. sup. cit. num. 41.* Intellige tamen, quando is, apud quem res furtiva deprehenditur, non est bonæ conditionis aut famæ. Item non procedit, si res furtiva reperiatur apud aliquem, qui huiusmodi res mobiles solitus esset emere & vendere. ita *Clar.*

17. Præcipuum, quod in hac materia attendi solet, est ordo procedendi circa torturam reorum, hoc ergo ne prætereamus, A S S E R I M U S incumbere Judici 1. ut constet de delicto, priusquam Reum torturæ subiiciat. 2. an delictum tale sit,

S

pro

pro quo reus jure torquendus sit. Nam non est ad torturam procedendum, nisi in criminibus, quibus poena capitalis ex jure debetur. 3. Judex advertat, an delictum aliter, quàm per torturam probari possit. Non enim regulariter ad torturam devenitur, nisi quando aliæ probationes deficiunt; & ideò faciliùs Judex potest procedere ad torturam in delictis clam commissis, quàm in his, quæ palàm commissa sunt. quia illa priora difficiliùs probari possunt, ut est maleficium, sodomia, adulterium &c. Item aliquando Judices torturam adhibent, delicto jam plenè probato etiam per testes de visu, non quidem ut amplius de delicto constet, sed solùm ut reus delictum fateatur, de quo convincitur, ne per appellationem sententia contra eum pronuntiata suspendatur. Id quod licet non sit ex jure, communiter tamen esse receptum asserit Clar. q. 64. num. 6. & probatur ex *L. edictum ff. de quest. 4.* observet Judex non solùm requiri indicia sufficientia ad torturam, sed etiam opus esse, ut illa indicia sint legitimè probata, juxta dicta num: 13. Deniq; dispiciat per-

sonas

sonas, quæ jure torqueri non possunt: quales censentur minores annis 14. Senes in decrepita ætate constituti, Mulieres prægnantes vel lactantes, quæ id habent privilegio debilitatis, Viri illustres, Doctores eorumq; liberi, vel in dignitate constituti, Duces militum, Nobiles, Decuriones Civitatum, nisi consuetudo aliud ferat: Clerici, nisi infames, quorum ideò in tormentis confessio est irrita, etsi eam postridiè ratificent. Excipe crimen læsæ Majestatis, hæreseos vel prodicionis Civitatis, ob quæ torqueri possunt si, qui aliundè, quam ratione debilitatis eximuntur, ut ex variis testib⁹ probat *Less.* cap. 29. dub: 17. REUS tamen torturæ subiectus, si nihil fateatur, dicitur tunc purgasse indicia contra se existentia. Item si in tormentis delictum fateatur, non potest ex eo condemnari, nisi eam confessionem extra tormenta, & metum tormentorum ratam habeat post tempus aliquod elapsum, nempe diem unum, aut saltem post aliquot diei horas, iisque ratificatis Judex debet ei constituere terminum brevem v. g. duorum aut trium dierum

ad allegandas omnes suas defensiones. Quod si delicta in tormentis confessa postea revocet, licet iterum torqueri possit, non tamen torquendus est in infinitum, quamvis ad tertiam usque torturam torqueri possit, in qua si confiteatur, & postea neget, non videtur condemnandus teste Claro *q. 21. num: 25.* Idemque est, si semel tortus sufficienter fuisset, ita ut prima illa tortura censeretur tribus æquivalens, non posset amplius torqueri, nisi nova iterum indicia superveniant. Clar: *q. 64.* quia per torturam toleratam priora indicia infirmata sunt, per *L. unius. ff. de quest.*

TITULUS II.

DE SECUNDO MODO PROCEEDENDI in Iudicio criminali per accusationem.

CASUS.

Sophocles, Tragediarum Scriptor excellentissimus, cum propter nimium studium, rem familiarem negligere videretur; a filiis in iudicium

voca-